

**KONKURRANSEREGLEMENT
FOR PARA-RYTTERE
(KR Para)**

2026

**Norges Rytterforbund
NRYF**

© Norges Rytterforbund har opphavsrett til konkurransereglementet. Det er ikke tillatt å fremstille eksemplarer av reglementet til kommersiell bruk eller på annen måte gjøre det tilgjengelig for allmenheten, herunder ved å kopiere hele eller deler av reglementet til bruk i egne konkurranser, uten skriftlig avtale med Norges Rytterforbund.

Innholdsfortegnelse

KAP 1 – GENERELLE BESTEMMELSER	2
§ P 10 – Generelt	2
§ P 11 – Definisjoner	2
§ P 12 – Stevnedeltagelse	2
§ P 13 – Forholdet til KR I og grenreglementene	2
§ P 14 – Klassifisering.....	3
§ P 15 – Stevnekategorier.....	3
§ P 16 – Ukorrekt håndtering av hest (KR I § 123).....	3
§ P 17 – Dommer, Steward (KR I Kap 7 og Tillegg 5).....	4
§ P 18 – Påmelding til stevner (KR I § 155)	4
KAP 2 – DRESSUR	5
§ P 20 – Fremridningen, merking av banene og startsignal	5
§ P 21 – Hjelpepersonell.....	5
§ P 22 – Antrekk, saling og bisling, hjelpemidler (KR IV § 425, § 426).....	6
§ P 23 – Sits og hjelpere (KR IV § 410.7, § 440.12).....	8
§ P 24 – Bedømming	8
§ P 25 – Stevnekategori og kvalifisering.....	9
§ P 26 - Klassespesifikasjoner, dressurprogram, plassering og premiering	10
§ P 27 – Norgesmesterskap i dressur for para-ryttere	11
§ P 28 – Hallmesterskap i dressur for para-ryttere (HM-D-Para)	12
KAP 3 - KJØRING	13
§ P 30 – Konkurransbanene, oppvarmingsbanen og oppvarmingen	13
§ P 31 – Hjelpepersonell.....	13
§ P 32 – Antrekk, utstyr og hjelpemidler.....	13
§ P 33 – Hilsen	14
§ P 34 – Bedømming	14
§ P 35 – Klasser.....	14
§ P 36 – Norgesmesterskap for para-kusker.....	15
Tillegg 1 – Standard hjelpemidler mv i dressurridning – para-klasser	16

KAP 1 – GENERELLE BESTEMMELSER

§ P 10 – Generelt

1. Virkeområde

Bestemmelsene i KR Para gjelder i tillegg til og gir unntak fra KR I og grenreglementene for para-ryttere og stevner/klasser for disse. "

2. Hensikt

Hensikten er å integrere para-ryttere i NRYFs konkurranseaktivitet. Stevnearrangører skal tilstrebe å ha egne klasser for para-ryttere i de grener der dette er aktuelt.

§ P 11 – Definisjoner

1. "En funksjonshemning er alle typer tap eller anormalitet av psykologisk, fysiologisk og anatomisk struktur eller funksjon" (WHO 1990:27).

En para-rytter er en utøver med funksjonshemning som er klassifisert etter gjeldende bestemmelser i Norges Idrettsforbund (NIF).

2. En klasse for para-ryttere er en klasse som bare er åpen for utøvere klassifisert etter NIFs bestemmelser.

En klasse for para-ryttere krever bare én startende, med unntak for Norgesmesterskap og Hallmesterskap.

§ P 12 – Stevnedeltagelse

Utøver klassifisert som Para-rytter kan delta på ridestevner på følgende måter:

- I ordinære klasser
- I klasser for para-ryttere.

§ P 13 – Forholdet til KR I og grenreglementene

1. *I ordinære klasser* gjelder bestemmelsene i KR I og grenreglementene fullt ut. Utøveren deltar på like fot med og dømmes etter samme prinsipper som andre utøvere. Bislingen skal alltid være i hht klassens krav, og det kan ikke gis dispensasjon fra angitt bisling som hjelpemiddel. Ellers er alle standard hjelpemidler i hht til dette reglementet, og funksjonsspesifikke og individuelle hjelpemidler angitt på klassifiseringskortet, tillatt. Kopi av utøvers klassifiseringskort skal legges ved anmeldelsen. Det skal fremkomme at utøveren er para-rytter ved at ekipasjen merkes med "P" på dommerprotokollen eller startlisten.

2. *I para- klasser* (klasser for para-ryttere) gjelder KR I og grenreglementene med de tillegg/endringer som fremgår av KR Para.

3. Grønt kort og rytterlisens

a) **Generelt:** Se KR I § 141.

b) **For dressurryttere** kreves det Grønt kort fra nivåklasse 2 på rekrutteringsstevne.

På D-stevne og høyere: For nivå 1 (Novice) kreves ikke rytterlisens. For Nivå 2 (Lag) kreves grunnlisens, og for Nivå 3 og 4 (Individuell og kür) kreves hovedlisens. I Norgesmesterskap og Hallmesterskap kreves hovedlisens uansett klassenivå/grad.

c) **For kusker** kreves det Grønt kort i hht KR IX § 929. På D-stevne og høyere kreves grunnlisens. For Norgesmesterskap kreves likevel hovedlisens.

4. Hesteregistrering, hestelisens og hestepass

Se KR I § 142. I Norgesmesterskap og Hallmesterskap kreves hestelisens uansett klassenivå/grad.

§ P 14 – Klassifisering

1. a) Klassifiseringen skal sikre rettferdige konkurranser der rytterne konkurrerer mot likestilte. Klassifiseringen inndeles i grader (med tilhørende profil) etter funksjonshemmingens art.

b) **For dressurridning** er det fem grader: grad 1, 2, 3, 4 og 5, der grad 1 omfatter ryttere med størst funksjonshemming.

c) **For kjøring** er det to grader: I og II, der grad I omfatter kusker med størst funksjonshemming. Av sikkerhetshensyn kan blinde og svaksynte ikke delta i kjørek konkurranser.

2. Nasjonal klassifisering utføres av klassifiser godkjent av NRYF og angis på et klassifiseringskort. FEI-klassifisering gjelder på linje med nasjonal klassifisering.

3. Klassifiseringen kan bare endres dersom det oppstår vesentlige endringer i funksjonshemmingen. En utøver kan selv be om å bli reklassifisert.

4. Nødvendige hjelpemidler som ikke er tillatt i hht reglementet, skal være spesielt beskrevet på klassifiseringskortet. Det er ikke mulig å gjøre unntak fra påbudt bisling for klassen.

5. Klassifiseringen skal kun ta hensyn til grad og type av funksjonshemming, og ikke vurdere ride- eller kjøreferdighetene.

6. Klassifiseringen plasserer utøverne i grupper gradert etter funksjonshemmingens art. Unntatt i åpne klasser og i nivåklasser kan utøverne kun starte i klasser for samme eller høyere grad.

7. **Korrekt og gyldig klassifiseringskort** skal alltid bringes med og kunne vises fram på stevneplassen. Dersom dokumentasjon på klassifisering ikke kan vises frem på stevneplassen, medfører det skriftlig irettesettelse. Dersom rytteren ikke kan dokumentere klassifiseringen innen 7 dager etter stevnet, blir ekipasjen eliminert og resultatet strøket. NRYF kan i tillegg ilegge sanksjon i hht KR I § 184.

§ P 15 – Stevnekategorier

Generelt: Se KR I § 150

§ P 16 – Ukorrekt håndtering av hest (KR I § 123)

Hvis en para-utøvers opptreden til hest eller i vogn under klassen *tydelig* påvirker hestens velferd negativt p.g.a. funksjonshemmingens art, men *uten hensikt*, kan hoveddommeren eliminere utøveren fra klassen eller stevnet. Beslutningen er endelig, og det kan ikke innlegges protest. Slik eliminering er *ikke* å anse som en sanksjon.

§ P 17 – Dommer, Steward (KR I Kap 7 og Tillegg 5)

1. Dommere

a) I para-klasser i dressurridning skal dommerne være autorisert i hht KR I Tillegg 5.4, men minst DDI.

I *klubbklasser* og på *Rekrutteringsstevner* kan DDA dømme etter de generelle bestemmelsene i KR I Tillegg 5.4.

Ved *NM-D-Para* og *HM-D-Para* skal dommerne for gradene 1-4 være minst DDII, mens dommere for grad 5 skal være enten DDIII eller FEI-dommer (C/I/O) for Para-Equestrian. Det skal i disse mesterskapene brukes dommere med erfaring fra dømming av P-ryttere.

b) I andre grener gjelder de generelle kravene i KR I Tillegg 5.

2. Ved klasser for para-utøvere bør *steward* ha kunnskap om og kontrollere bruk av hjelpemidler o.l. Ved NM-D-Para skal det alltid være slik *steward*. Det bør være en klassifisør tilstede under alle mesterskap.

§ P 18 – Påmelding til stevner (KR I § 155)

Kopi av utøvers klassifiseringskort skal legges ved påmeldingen.

KAP 2 – DRESSUR

§ P 20 – Fremridningen, merking av banene og startsignal

1. Ridning på konkurranseområdet (KR IV § 431)

a) *For paraklasser grad 4 eller 5 gjelder:* Ingen andre enn den/de rytter(ne) som skal starte hesten, kan arbeide den fra salen på stevneplassen. Andre enn rytteren som skal starte hesten, kan ri den i skritt på løs tøyle, longere den og gi rytteren muntlig hjelp fra bakken. Hesten kan ikke longeres de siste 15 minuttene før ekvipasjen skal starte.

b) *For paraklasser grad 1, 2 eller 3 gjelder:* En annen enn rytteren som skal starte hesten, kan arbeide den fra salen i opptil 30 minutter daglig, men ikke de siste 15 minuttene før ekvipasjen skal starte. Hesten kan likevel leies også de siste 15 minuttene, med eller uten rytteren sin i salen, men uten å bli skolert fra bakken.

Chief steward må få beskjed på forhånd fra ansvarlig person eller en representant for denne dersom en hest skal arbeides av en annen rytter. Denne rytteren må bære et bredt gult bånd rundt overarmen.

Andre enn rytteren som skal starte hesten, kan dessuten ri den i skritt på løs tøyle, longere den eller gi rytteren muntlig hjelp fra bakken.

c) *For paraklasser alle grader gjelder:* Det er tillatt å leie hesten uten rytter noen få runder på oppvarmingsbanen før para-rytteren setter seg opp for at hesten skal kunne venne seg til omgivelsene. Dette av hensyn til sikkerheten.

2. Bokstavskiltene (KR IV § 430.7, § 431)

Ved para-klasser med *blinde/svaksynte* ryttere bør bokstavskiltene på oppvarmingsbanen og konkurransebanen være minst 1 m høye og malt med tydelig svart/hvitt kontrast. Bokstavene skal være minst 70 cm høye med minst 15 cm tykke streker.

I para-klasser med *psykisk utviklingshemmede* bør det i tillegg til bokstaver brukes standardiserte piktogrammer.

3. Startsignal og innridning (KR IV § 433.2, § 450.2)

a) Rytteren må starte innen 60 sek etter at startsignal er gitt.

b) For kür gjelder:

- Rytteren må starte musikken innen 60 sek etter at startsignal er gitt. Start av musikken etter 60 sek, men innen 120 sek gir fradrag på 0,5%. Start etter 120 sek medfører eliminering.

- Rytteren må ri inn fra A innen 30 sek etter at musikken har startet. Innridning etter 30 sek, men innen 60 sek gir fradrag på 0,5%. Innridning etter 60 sek medfører eliminering.

c) *Blinde/svaksynte* ryttere kan ri inne på banen til startsignal blir gitt, og starte programmet ved å ri opp fra A fra innsiden av railen.

§ P 21 – Hjelpepersonell

1. Generelt

Bruk av hjelpepersonell som nevnt under b, c og d i denne paragraf kommer ikke i konflikt med KR IV § 440.2 om leining av hesten eller § 440.9 om ikke tillatt hjelp. Det er også tillatt å gi hjelp som er nødvendig av sikkerhetsmessige årsaker. Hjelpepersonell må ellers ikke gi annen hjelp enn det som er angitt i denne paragraf, ellers blir ekvipasjen eliminert.

2. Programleser (KR IV § 440.1 og 9)

Kun utøvere som har dette angitt som mulig hjelpemiddel på klassifiseringskortet, får bruke programleser. Programleseren får bare hjelpe til med å angi rideveier og gangarter. Vedkommende får oppholde seg på valgfri plass inne på eller utenfor banen.

3. Roper (KR IV § 440.9)

Synshemmede ryttere kan bruke ropere, dvs. en eller flere personer som er utplassert på banen og markerer hver bokstav gjennom å rope den så snart den er aktuell for rytteren. Ved bruk av flere ropere skal disse være plassert 2 m innenfor firkantsporet. Ved bruk av én roper kan denne bevege seg rundt på eller utenfor banen etter behov. Roper må ikke være slik plassert at han skygger for dommer(ne).

Rytteren får ri en runde på hver hånd rundt firkantsporet og vende en gang gjennom banen før start for å gjøre seg kjent med banen og roperne.

4. Leier (KR IV § 440.2 og 9)

I klasser med leier skal det brukes leietøyle festet med deltatøyle til bittringene.

Leieren skal sørge for ekvipasjens sikkerhet, men ikke påvirke hesten eller rytteren.

5. Hjelphest

For ekvipasjer klassifisert i Grad 1, 2 og 3 er det tillatt å bruke en hjelpehest, hvis forholdene ligger til rette for det. Hjelpehesten skal stå rolig rett utenfor konkurransebanen for å virke beroligende for hesten i konkurransen.

§ P 22 – Antrekk, saling og bisling, hjelpemidler (KR IV § 425, § 426)¹

1. Antrekk, sporer og pisk

a) Bestemmelsene om antrekk, inkludert sikkerhetshjelm, pisk og sporer i § 425 gjelder med de unntak eller tillegg som fremgår av dette reglement eller klassifiseringskortet.

b) **Vanter/hansker** er frivillig.

c) **Sporer** er valgfritt og kan være av alle typer tillatt etter KRIV § 425.2 uansett klassenivå.

d) **Én pisk er tillatt.** Pisken kan være rett eller bøydd og inntil 120 cm lang. Bøydd pisk måles langs en rett linje fra den ene tuppen til den andre, ikke langs kurven. To pisker kan brukes dersom det er angitt på klassifiseringskortet. Eventuelle tilpasninger av pisken(e) må godkjennes av Chief steward.

e) **Ryttere som bruker stigbøyler**, må bruke ridesko/støvler med hæl, eller benytte tåhette.

f) Armbånd

Blinde/svaksynte skal bære eget medbrakt hvitt armbind når de er til hest på hele stevneområdet.

Ryttere med nedsatt hørsel må bære eget medbrakt lysblått armbånd når de rir på hele stevneområdet.

Andre ryttere som rir para-hest i tråd med § P 20.1.b, må bære eget medbrakt gult armbånd når de sitter til hest.

2. Saling og bisling

a) Bestemmelsene om saling og bisling i KR IV § 426 gjelder med de unntak eller tillegg som fremgår av dette reglementet eller klassifiseringskortet.

¹ For nærmere detaljer se [FEI Tack, Equipment & Dress](#). Bestemmelsene i KR går foran der disse er strengere

b) I klasser med leier skal det brukes leietau iflg. § P 22 d).

c) *Bislingen* i para-klasser er valgfritt trinse eller kandar. Det kan ikke gis unntak fra denne regelen.

Tøylene må kunne gli fritt og være i direkte kontakt med rytteren. Hvis tøylene ikke brukes på konvensjonell måte, må de likevel gå i så rett linje som mulig fra rytterens kontaktpunkt med tøylene til hestens munn.

d) *Salen* skal være velholdt og passe til både hesten og rytteren. Alle endringer og tilpasninger av salen må ivareta både rytterens sikkerhet og hestevelferden, særlig når det gjelder størrelse, form og vekt.

Når hesten står stille, må det være minst 3 cm klaring mellom enhver form for støtte og rytterens overkropp. Salens sete kan ikke være dypere enn 12 cm når setet presses ned, målt fra en rett linje mellom toppen av forsvisselen og toppen av baksvisselen.

Alle modifikasjoner og tilpasninger av salen skal fremgå av klassifiseringskortet.

e) *Stigbøylene* skal være lukket og uten noe ekstra festet på dem. Sikkerhetsbøyler med åpen utvendig gren er tillatt. Stigbøylerebbene må ha en utløsermekanisme der de er festet til salen. Remmene skal ligge på utsiden av salkappene dersom ikke noe annet er angitt på klassifiseringskortet. En stropp fra stigbøylejernet eller stigbøylerebbet til salgjorder tillatt bare sammen med sikkerhetsstigbøyer.

f) Ved bruk av hjelpemidler for å støtte eller stabilisere sits og hjelpere må rytteren kunne falle fritt fra salen uten å bli hengende fast i tilfelle en ulykke.

3. Hjelpemidler

a) Definisjoner

- *Standard hjelpemidler* er utstyr eller hjelpemidler som ikke er tillatt etter Dressurreglementet KR IV, men som kan brukes av alle para-ryttere uansett grad og funksjonsprofil. Slike hjelpemidler er angitt i dette reglementet og skal ikke være angitt på klassifiseringskortet.
- *Funksjonsspesifikke hjelpemidler* er slike som bare kan brukes ved nærmere angitte funksjonsprofiler. Slike hjelpemidler må være angitt på klassifiseringskortet.
- *Individuelle hjelpemidler* er slike som er verken standard eller funksjonsspesifikke hjelpemidler, men er tilpasset den enkelte utøver. Slike hjelpemidler skal gjøre rytteren i stand til å ri hesten, men uten at det gir noen fordel i forhold til andre ryttere med samme funksjonsprofil eller grad. Slike hjelpemidler må være angitt på klassifiseringskortet.

b) Standard hjelpemidler

En oppsummering er gitt i Tillegg 1.

Håndtak: Et mykt (fleksibelt) håndtak til hjelp for å holde balansen. Håndtaket må ikke være mer enn 30 cm langt og ikke kunne nå mer enn 10 cm over toppen av forsvisselen når rytteren holder i det. Håndtaket kan være festet foran på salen, eller foran eller på forsvisselen.

Halsring til å holde seg i, eventuelt med brystplate.

Tøyer med innskutte elastiske deler. Kandar der stangtøylene og trinsetøylene er føyd sammen. En enkelknute på hver tøyle eller tøylestopper. Større knuter og flere knuter på hver tøyle regnes som individuelle hjelpemidler og må være angitt på klassifiseringskortet.

Stigbøyer kan ha magnetplater og/eller elastiske bånd for å holde foten på plass i stigbøylene. Slike bånd må lett kunne løsne eller ryke hvis rytteren faller av hesten. Lukkede stigbøyer eller tåhetter er tillatt.

c) Funksjonsspesifikke hjelpemidler

Nærmere detaljer er angitt i FEIs Para Dressage Rules Annex IX.

Tøyler: Fottøyler kan brukes dersom rytteren ikke kan kontrollere tøylene med armer, hender eller fingre. Fottøyler og munntøyler kan ikke brukes sammen, og ikke sammen med tøyler som rytteren holder med armene, hendene eller fingrene.

Dersom rytteren har to svært korte armer, kan tøylene løpe gjennom ringer festet til forkanten av salen med bevegelige lærstroppe.

Stigbøylene kan være festet med en tynn rem av velcro eller lær til gjorden, som støtte for sjenklene. Elastiske gummistropper kan brukes for å holde føttene på plass i stigbøylene.

Ryttere med ett ben kan ri med én stigbøyle. Hvis rytteren rir med protese(r) slik at han har to funksjonelle ben, må han likevel bruke to stigbøyler.

For nærmere angitte profiler kan rytteren ri uten stigbøyler. Dersom rytter kan velge fra gang til gang, må stevnearrangøren få informasjon om hvorvidt rytteren starter med stigbøyler eller ikke.

Borrelås e.l. (velcro) på rytterens ben kan brukes for å gjøre rytteren mer stabil i salen. Materialet må ikke dekke mer enn 50 cm² totalt. Hver kontaktflate må ikke være større enn 3x6 cm og bør være V-formet av sikkerhetsgrunner. Velcro-remmen kan ikke gå gjennom en ring eller løkke før borrelåsen lukkes.

§ P 23 – Sits og hjelpere (KR IV § 410.7, § 440.12)

1. Generelt

Rytteren skal sitte balansert og stødig i salen, og i så stor grad som mulig i overensstemmelse med de generelle kravene til sits i hht KR IV.

2. Tøylegrep

Rytter som pga sin funksjonshemming ikke kan ha tøylegrep med to hender, kan ri med andre typer tøylegrep, ved hjelp av arm(er), føtter eller munn. Alle avvik fra tøylegrep med to hender skal være angitt på klassifiseringskortet. Ved bruk av fottøyler eller munntøyler er det ikke tillatt å bruke hender eller armer på tøylene.

3. Hilsning

Rytteren hilser ved å nikke (lett) med hodet, men behøver ikke å slippe taket i tøylene.

4. Stemme

I alle klasser for grad 1, 2 og 3 er moderat stemmehjelp tillatt. I øvrige klasser er stemmehjelp kun tillatt for utøvere som har dette angitt som hjelpemiddel på klassifiseringskortet.

5. Lettridning/nedsitting i trav

I para-klasser kan alt trav ris som lettridning eller nedsitting.

Rytter som i flg klassifiseringskortet rir uten stigbøyler, kan likevel sitte ned selv om det er angitt lettridning i programmet.

§ P 24 – Bedømming

1. I utgangspunktet skal para-klasser bedømmes etter de generelle prinsipper for dømming av dressur.

2. Ved bedømming av rytteren i para-klasser er harmoni med hesten, rytterfølelse, rideferdighet og nøyaktighet viktig i alle grader.

I ordinære klasser dømmes para-ryttere på lik linje med andre ryttere i klassen.

3. Fratrekk

- a) Fratrekk for feilridning er -0,5% første gang, -1 % andre gang og eliminering 3. gang
- b) Fratrekk for feil som ikke gir eliminering, er - 0,5% per gang.
- c) Fratrekk for feil knyttet til hjelpemidler (§ P 22.3) er -10% fra sluttresultatet.

§ P 25 – Stevnekategori og kvalifisering

1. Klassifisering

Para-klasse kan lukkes for grupper etter para-klassifisering eller holdes åpne på tvers av klassifiseringer.

2. Nivåklasser

- a) To eller flere program på samme nivå, men beregnet for ryttere med ulik klassifisering, kan inngå i én nivåklasse. Den med høyest prosentresultat er vinner av klassen.

Nivåklasse	Navn på program	Programnummer
Nivåklasse Novice	Para Novice Test A eller B	11, 12, 21, 22, 31, 32, 41, 42, 51, 52
Nivåklasse Intermediate	Para Intermediate Test A eller B	13, 14, 23, 24, 33, 34, 43, 44, 53, 54
Nivåklasse Grand Prix A	Para Grand Prix Test A	15, 25, 35, 45, 55
Nivåklasse Grand Prix B	Para Grand Prix Test B	16, 26, 36, 46, 56
Nivåklasse Grand Prix Kür	Para Grand Prix Test Kür	19, 29, 39, 49, 59

- b) Rytteren kan starte i det programmet han er kvalifisert for etter prestasjon, uavhengig av hvilken grad han er klassifisert i. F.eks. kan en rytter som er klassifisert som grad 5, likevel velge å ri et grad 3-program i en nivåklasse dersom han rideteknisk ikke er klar for å starte i grad 5.

Unntak: Ved alle mesterskap må rytteren ri de programmene som gjelder for den graden han er klassifisert i.

3. Stevnekategorier

a) Klubbstevner og Rekrutteringsstevner

Alle para-klasser
Ingen kvalifisering.

b) Distriktsstevner

Alle para-klasser.
Ingen kvalifisering.

c) Landsstevner

Alle para-klasser.
Ingen kvalifisering.

d) Elitestevner

Intermediate og Grand Prix

Kvalifisering: Rytteren må minst ha oppnådd 58 % i klassenivået under én gang på minst D-stevne i løpet av de to siste kalenderår. Både para-klasser og standardklasser er kvalifiserende. Kür-klasser er ikke kvalifiserende.

§ P 26 - Klasespesifikasjoner, dressurprogram, plassering og premiering

1. Para-programmene deles inn i *grader* (etter klassifisering) og *klassenivå* (etter vanskelighetsgrad). Programmene er tilpasset funksjonshemmingsnivået i hver enkelt grad. Grad og klassenivå er angitt på hvert enkelt program.

De gjeldende dressurprogrammene ligger på NRYFs hjemmeside.

2. Kür

a) Kür følger i utgangspunkt hovedreglene i KR IV §§ 450-451. Følgende unntak gjelder:

b) Ikke tillatte øvelser

Ekvipasjer i grad I og II kan ikke vise galopp, piaff eller passage.

Ekvipasjer i grad III kan ikke vise piaff, passage, sidebevegelser i galopp, changementer eller halve/hele piruetter.

Ekvipasjer i grad IV

- *Grand Prix* kan ikke vise piaff, passage, changement i serier eller halve/hele galoppiruetter.
- *Intermediate test* kan ikke vise piaff, passage, sidebevegelser i galopp, changementer eller halve/hele piruetter
- *Novice test* kan ikke vise piaff, passage, sidebevegelser i galopp, changementer eller halve/hele piruetter

Ekvipasjer i grad V kan ikke vise piaff, passage, changementserier for hvert eller hvert annet sprang, eller hele galoppiruetter.

c) Bedømming

For hver gang en ekvipasjen med hensikt viser en ikke tillatt gangart eller øvelse, skal det trekkes 8 poeng hos hver dommer. Karakteren for koreografi kan ikke bli høyere enn 5. Beslutningen tas av hoveddommeren og er endelig.

Dersom en obligatorisk øvelse angitt i dommerprotokollen ikke blir vist, skal karakteren være 0 for øvelsen. Karakteren for koreografi må senkes. Beslutningen tas av hoveddommeren og er endelig.

Tillatte øvelser utenom de obligatoriske får ikke egen karakter, men utførelsen tas hensyn til i bedømmingen.

d) Resultat

Kommer to ekvipasjer på samme sluttsum på de tre første plassene, skal ekvipasjen med høyest karakter for kunstnerisk inntrykk plasseres først.

3. **Plassering og premiering** skal skje i tråd med KRI § 158. På L- og E-stevner skal det være pengepremier i alle klasser.

§ P 27 – Norgesmesterskap i dressur for para-ryttere

(NM-D-Para) (KR I Kap. 6)

1. Generelt. Se KR I Kap. 6

2. Kvalifisering

a) Alle NM-D-Para-klassene er åpne for kvalifiserte ryttere som er klassifisert for den aktuelle graden. Ekvipasjen må minst ha oppnådd 60% i FEI Grand Prix A/B i hht tabellen nedenfor, eller i dressurprogram for spesialdressur på minst samme klassenivå. Kravet må være oppnådd to ganger på minst L-stevne i løpet av de to siste kalenderår før inneværende år og senest før start i 1. avdeling av mesterskapet. Kür er ikke kvalifiserende.

Grad 1	FEI Grand Prix A	FEI Grand Prix B
Grad 2		FEI Grand Prix B
Grad 3	FEI Grand Prix A	FEI Grand Prix B
Grad 4	FEI Grand Prix A	FEI Grand Prix B
Grad 5	FEI Grand Prix A	FEI Grand Prix B

b) Hester som deltar i NM i dressur for para-ryttere, må minst fylle 6 år det aktuelle kalenderåret.

3. Mesterskap og klasser

a) Det arrangeres følgende mesterskap:

- Grad 1
- Grad 2
- Grad 3
- Grad 4
- Grad 5

To eller flere grader kan slås sammen til ett felles mesterskap dersom det er færre enn 3 startende i en av gradene. Mesterskapet går da i nivåklasser for de aktuelle gradene.

b) Mesterskapene arrangeres over 3 dager

Dag 1: NM 1. avdeling.

Dag 2: NM 2. avdeling.

Dag 3: NM 3. avdeling (finale) og trøsteklasser.

NM 1. og 2. avdeling går i standardprogrammer, med 2. avdeling i et vanskeligere program enn 1. avdeling. NM 3. avdeling går i kür.

Programmene bestemmes av Sportsutvalget for para-ryttere (GU-Para) innen 31. des. året før og offentliggjøres i NRYFs informasjonsorganer.

4. Startrekkefølge

I 1. og 2. avdeling bestemmes startrekkefølgen etter vanlig loddtrekning. I 3. avdeling (finalen) starter ekvipasjene i omvendt rekkefølge av resultatet etter de to første avdelingene, men i grupper inndelt etter grad.

Ved 3–12 startende i 1. avdeling går alle til finalen. Ved flere enn 12 startende går de to tredeler (opphøyd til nærmeste hele tall) som har best sammenlagt resultater etter de to første avdelingene til finalen, dog maks. 12 ekvipasjer. De resterende ekvipasjene starter i trøsteklassen, der startrekkefølgen avgjøres ved loddtrekning.

5. Resultatberegning

Prosentresultat fra 1. avdeling + prosentresultat fra 2. avdeling + prosentresultat fra 3. avdeling = konkurransepoeng. Ekvipasjen med høyest antall konkurransepoeng er vinner. Dersom det er flere ekvipasjer på medaljeplass med samme antall konkurransepoeng, er den best som har høyest prosentresultat i 3. avdeling. Dersom det fremdeles er flere på samme medaljeplass, er den best som har høyest prosent for «kunstnerisk inntrykk» i 3. avdeling. Ved fortsatt lik plassering på 1.-plass, blir det omridning om gullmedaljen i samme program som for 3. avdeling.

§ P 28 – Hallmesterskap i dressur for para-ryttere (HM-D-Para)

1. Generelt. Se KR I § 161.2

2. Kvalifisering.

a) Alle HM-D-Para-klassene er åpne for kvalifiserte ryttere som er klassifisert for den aktuelle grad. Ekvipasjen må minst ha oppnådd 58% i høyeste klassenivå HM-D-Para går i, eller i dressurprogram for spesialdressur på samme klassenivå. Kravet må være oppnådd minst en gang på minst D-stevne i løpet av de to siste kalenderår og senest før start i 1. avdeling av mesterskapet. Kür er ikke kvalifiserende. Ekvipasjer som har startet internasjonalt Para Grand Prix (CPEDI3*) kan ikke starte HM-D- Para Intermediate. Samme rytter kan starte en hest på hvert klassenivå.

b) Hester som deltar i HM i dressur for para-ryttere, må minst fylle 6 år det aktuelle kalenderåret.

3. Klassenivå

Mesterskapet arrangeres som nivåklasser på følgende to nivåer (jf § P 25.2):

- Para Intermediate
- Para Grand Prix

4. Klasser og startrekkefølge

a) Klasser og avdelinger

Klassenivå	1. avd	2. avd
Para Intermediate	FEI Intermediate Test A	FEI Intermediate Test B
Para Grand Prix	FEI Grand Prix A	FEI Grand Prix B

Mesterskapene går over to avdelinger.

b) Startrekkefølge

I hver avdeling starter rytterne i samme grad samlet, i rekkefølgen grad 1 først og grad 5 sist.

I første avdeling avgjøres startrekkefølgen innen hver grad med loddtrekning.

I andre avdeling starter ekvipasjene innen hver grad i omvendt rekkefølge av resultatet etter første avdeling.

5. Resultatberegning

Prosentresultat fra 1. avdeling + prosentresultat fra 2. avdeling = konkurransepoeng. Ekvipasjen med høyest antall konkurransepoeng er vinner. Dersom det er flere ekvipasjer på medaljeplass med samme antall konkurransepoeng, er den best som har høyest prosentresultat i 2. avdeling. Dersom det fremdeles er flere på samme medaljeplass, er den best som har høyest sum «alment inntrykk» fra 1. avd. + 2. avd. Ved fortsatt lik plassering på 1.-plass, blir det omridning om gullmedaljen i samme program som for 2. avdeling.

KAP 3 - KJØRING

§ P 30 – Konkurransbanene, oppvarmingsbanen og oppvarmingen

1. Mål for baner skal være i hht KR IX dersom ikke annet er angitt i dette reglementet. Jf KR I § 146 og KR IX §§ 931, 941 og 951.
2. Medhjelper for kusk i Grad I har lov til å arbeide hesten for hånd og dessuten kjøre hesten i 20 minutter under oppvarming. De siste 15 minutter før start kan ingen andre enn den konkurrerende kusken selv kjøre hesten. All kjøring av andre enn den startende rytteren skal meldes på forhånd til stewarden.
3. Kusk kan inspisere banen i motorisert kjøretøy hvis det er spesifisert i klassifiseringskortet.

§ P 31 – Hjelpespersonell

1. Bruk av hjelpespersonell som nevnt i denne paragraf, kommer ikke i konflikt med KR IX §927 om ikke tillatt hjelp. Det er alltid tillatt å gi hjelp som er nødvendig av sikkerhetsmessige årsaker. Hjelpespersonell må ellers ikke gi annen hjelp enn det som er angitt som tillatt i denne paragrafen, ellers blir ekvipasjen eliminert. Ansvar for bruk av tillatt hjelp ligger hos kusken. All nødvendig assistanse skal være spesifisert i klassifiseringskortet.
2. Grad I-kusk må til enhver tid ha en groom på vognen, som er funksjonsfrisk, hestekyndig og minst 18 år gammel.
3. Ved *A-konkurranse* (dressur) og *C-konkurranse* (presisjon) skal ekvipasjen ha en medhjelper hhv ved utsiden av railen ved A og ved innkjøringen til presisjonsbanen for å gi nødvendig assistanse ved innkjøringen.
4. Ved *B-konkurranse* (maraton) kan grad I-kusk ha en ekstra medhjelper, enten på vognen eller bak vognen på sykkel. På E-etappen skal grad I-kusk ha en ekstra medhjelper, enten på vognen eller bak vognen på sykkel, moped eller lignende. Medhjelper som ikke sitter på vognen, har ikke lov å kjøre inn i hinderet, men må vente utenfor til ekvipasjen har kjørt gjennom hinderet.
5. Groomen har ikke lov til å assistere i tømmehåndtering, med unntak av nødsituasjoner og av sikkerhetshensyn. Slik assistanse straffes med 20 straffepoeng for hver gang.
6. Under A- og C- konkurransene må groomen sitte slik at han kan hjelpe hvis nødvendig. OD kan bestemme hvor groomen skal sitte på vognen.

§ P 32 – Antrekk, utstyr og hjelpemidler

1. Antrekk og pisk

- a) Bestemmelsene om antrekk, inkludert sikkerhetshjelm, sikkerhetsvest og pisk i KR IX § 923 gjelder med de unntak eller tillegg som fremgår av dette reglement eller klassifiseringskortet.
- b) Kun én pisk tillatt på vognen. Pisken kan benyttes av kusken eller av groomen, hvis det fremgår av klassifiseringskortet.

2. Vogner, seletøy, hodelag og skoing

- a) Bestemmelsene om vogner, seletøy, hodelag og skoing i KR IX §§ 924 og 925 for klasse MB gjelder med de unntak eller tillegg som fremgår at dette reglement eller klassifiseringskortet.
- b) Vogner for enspent kan ha 2 eller 4 hjul. Oppblåsbare hjul er tillatt i alle delkonkurranser og klasser.
- c) Overdommer eller Teknisk Delegat kan nekte bruk av en vogn ut fra hensynet til sikkerhet, hestevelferd og rettferdige konkurranser.

3. Hjelpemidler og spesialutstyr

- a) Dersom rullestol benyttes, skal denne sikres. Stropper eller fester for rullestolen skal være lette å løse ut.
- b) Puter, formede seter, midjehøye rygg- og sidestøtter og armstøtter tillatt. I B- konkurransen kan kusk anvende et mavebelte/stropp som festes i vognen i den ene enden, går rundt kuskens midje og holdes av medhjelper i den andre enden uten å være surret fast på noen som helst måte. Eventuelle støtteanordninger skal kontrolleres av steward før start i A-konkurransen.
- c) Kusken kan kjøre med tømmene i en eller to hender. Det er lov å bruke «løkker», eller tilsvarende i alle delkonkurranser hvis det er spesifisert på klassifiseringskort.
- d) Andre hjelpemidler, proteser og andre avvik fra krav om antrekk, påseling og vogner enn det som fremgår av dette reglementet, er bare tillatt hvis det er angitt på klassifiseringskortet.

4. Fastspenning

Ingen tilpasning av vognen eller utstyret forøvrig må kunne hindre kusken eller medhjelper i å komme fri fra vognen eller annet utstyr i tilfelle fall. Fastspenning medfører at ekvipasjen blir eliminert.

5. Brems

Groomen kan om nødvendig bruke bremsen, men vil bli straffet med 20 straff hver gang. Kusken kan bruke håndbrekk.

§ P 33 – Hilsen

Kusken kan hilse med hodenikk uten å slippe kontakt med tømme med noen hånd, hvis dette er spesifisert på klassifiseringskort.

§ P 34 – Bedømming

P-klasser bedømmes etter de generelle prinsipper for dømming av kjøring i hht KR IX.

§ P 35 – Klasser

1. Klassenivå

- a) Kusker i Grad I og Grad II starter i samme klasse, men premieres hver for seg.
- b) Klassenivået for begge grader er MB Para. Beskrivelsen av klasse MB i hht KR IX gjelder med de tillegg og endringer som er gitt i dette reglementet.

2. Dressurkonkurransen

Alle dressurprogram nivå MB for funksjonsfriske samt Dressurtest 4 Para kan brukes. De gjeldende dressurprogram ligger til enhver tid på NRYFs hjemmeside.

For dressurtest 4 Para gjelder følgende for spanntype, dressurprogram og banemål:

MB Para	H/P	Enspent/par	Dressurtest 4 Para	40x(80)100 m
---------	-----	-------------	--------------------	--------------

3. Maratonkonkurransen

a) Maratonkonkurransen går over 2 etapper.

Etappe	Makslengde	Gangart	Makstempo	
			Hest	Ponni
A	6 km	Fritt	15 km/t	14 km/t
E	8 km	Fri – med unntak av fra siste hinder og til mål, eller siste 500 m. Se KRIX §944	14 km/t	13 km/t

b) Total lengde for maratonbanen skal ikke overskride 15 km. Det skal tas hensyn til forventet standard i klassen.

Det skal være maksimalt 6 hinder i E-etappen.

c) Det skal foretas en sikkerhetskontroll av vognen før start i etappe A.

4. Presisjonskonkurransen

a) **Tempi for utregning av maksimumstiden – hest**

Alle forspenninger	200 m/min
--------------------	-----------

b) **Tempi for utregning av maksimumstid – ponni**

P kat 1 og 2 (alle forspenninger)	190 m/min
P kat 3 (alle forspenninger)	180 m/min
P kat 4 (alle forspenninger)	160 m/min

§ P 36 – Norgesmesterskap for para-kusker

Det avholdes foreløpig ikke eget NM-K-Para.

Tillegg 1 – Standard hjelpemidler mv i dressurridning – para-klasser

Tabellen viser en oppsummering av standard hjelpemidler mv for para-ryttere i para-klaser. Andre hjelpemidler mv er bare tillatt hvis det er angitt på klassifiseringskortet. Ved start i ordinære dressurklasser gjelder det samme som for para-klasser dvs. at alle standardhjelpemidler som fremgår i Tabell 1 er tillatt uten at de trenger å stå på klassifiseringskortet, jf § P13.

Bruk av stemmen i grad 1, 2 og 3	§ P 23.4
Hilse bare med hodet	§ P 23.3
Valgfritt lettridning/nedsitting i trav	§ P 23.5
Valgfritt å bruke hansker og sporer	§ P 22.1.b-c
Maks 12 cm dybde på setet i salen	§ P 22.2.c
Mykt håndtak på salen	§ P 22.3.b
1 pisk	§ P 22.1.d
Halsring	§ P 22.3.b
Sammenføyde tøyler på kandar	§ P 22.3.b
Tøyler med innskutte elastiske deler	§ P 22.3.b
Tøyler med knute eller tøylestopper	§ P 22.3.b
Strikk på stigbøyler (til foten)	§ P 22.3.b
Magnetiske plater under ridesko/støvler og magnetiske stigbøyler	§ P 22.3.b
Lukkede stigbøyler/tåhetter	§ P 22.3.b